

עובד בן-עמי השתמש בבניין ציבורי כדי להעלות את מחיר קרקעותיו הפרטיות - ונתן לפקידי מס-ההכנסה מיגרשים בחצי חינם

עסקים אפלים

אבל הוא עשה חשבון פשוט. ההפרש בין המחיר הריאלי של הקרקעות באשדוד באותה שנה לבין המחיר בו מכר אותן עובד בן-עמי לעצמו. הסתכם בסכום של 22 אלף ל"י לדונאם. 22 אלף פעם 41 דונאם את התוצאה של הפרש מחירים המסתכם ב-902 אלף ל"י.

קבע פקיד השומה: "ראיתי בהפרש בין המחירים הנ"ל הכנסה בידי המערער (עור בד בן-עמי), וחייבתי את המערער במס בגין ההכנסה הנ"ל".

הקורא התמים יכול לשאול בשלב זה את עצמו: מה עניינו של פקיד השומה אם עובד בן-עמי מוכר לעצמו את קרקעותיו שלו במחיר שהוא רוצה בו? הרי

בהם את הממשלה ולהוקיע את שיטת-המייסוי הנפסדת והבלתי-יצודקת הקיימת בישראל. אולם מאחר שעובד בן-עמי הוא מעמד-התווך של האופוזיציה הימנית בישראל, והאופוזיציה משאמל משותקת ביכנסת זו, העדיפה האופוזיציה במיקרה זה למלא פיותיה מים.

גם משרד-האוצר ושילטונות מס-הכנסה נסו ביכרו לשתוק, לא להגיב על הגי' לויים. התנהגותם היתה בבחינת תעלוי-מזה, ממש כמו התעלומה שאפפה את שעי' ווריית ההסדר המיוחד לתשלומי חובותיו של עובד בן-עמי למס-ההכנסה.

הצצה נוספת בתיקי הדיונים המישפ'טיים בבעיות מס-ההכנסה של עובד בן-

בד בן-עמי על תשלום מס בשיעור זעיר מהרווחים שעשה באותה שנה בעיסקה אחת בלבד.

קרקעות לפקידים בחצי-חינם

מדוע נהגו שילטונות מס-ההכנסה בעובד בן-עמי לפנים משורת הדין? עד עכשיו ניתן היה רק לנחש את פני-

אם בשנה אחת בלבד, אליה מתייחס

תרון התעלומה. אך כעת ניתן לפענח כימעט בוודאות. מסתבר, כי אילו היתה נציבות מס-ההכנסה עומדת על כך שעור בד בן-עמי ישלם את מלוא המס המגיע ממנו עבור הפרשי המחירים על הקרקעות שקנה באשדוד, היה הדבר מסבך ביצורה חמורה שורה שלמה של פקידים בכירים באוצר, ופקידים בכירים לא-פחות בנציבות מס-ההכנסה.

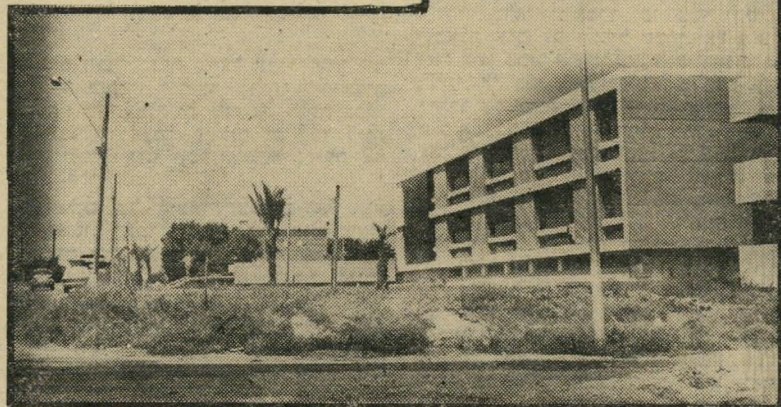
בשנת 1961, שנתיים לפני שבן-עמי מכר לעצמו את קרקעות חברת אשדוד ביצוי חינם, הוא גילה רוח-בידי ונדיבות בלי-תירגילה, כאשר הציע קרקעות באשדוד למכירה לפקידים בכירים באוצר ובנציבות מס-ההכנסה, במחיר זעום ובתנאי תשלום יוצאים-מן-הכלל.

בן-עמי הציע או לפקיד האוצר לקנות מיגרשים, בגודל של 900 מ"ר המיגרש, באשדוד, תמורת הסכום הסימלי של 12.5 אלף ל"י בלבד - כשליש משווי האמיתי באותה תקופה.

הרשימה המלאה של ראשי-האוצר ופקידי מס-ההכנסה שרכשו קרקעות באשדוד, בתשלומים לזמן ארוך, לא פורסמה מעולם. כי מדינת-ישראל, כידוע, היא מדינת-חוק, והחוק אינו מתיר חיטוט ביציקותיהם של אנשים פרטיים, מהיעוד שהם פקידים בכירים באוצר. אולם במרוצת השנים נודעו כמה משמות הפקידים שקנו קרקעות באשדוד, מידי החברה שנהלה בידי עובד בן-עמי.

ביניהם ניתן היה למצוא את:

- שלמה ל. גרוס, או והיום פקיד-שוי מה למיפעלים גדולים;
- ראובן ביגלמן, שהיה או סגן-פקיד שומה בתל-אביב;

הקשר הנתנייתי

המפה למעלה מימין מצביעה על המקום בו הוקם בית גולדמינץ, בריווק ממרכז נתניה, אבל קרוב לאדמות שבעלות עובד בן-עמי (בצבע אפור). במשך שנים היתה הסביבה שוממה, כיום בונה החברה הכלכלית של הקבלנים על קרקעות אלה שיכונים גדולים (בתמונה למעלה משמאל). מחירי הקרקע באזור הרקיעו שחקים, בעוד שבית-גולדמינץ (למעלה במערכו) שינה את ייעודו, הפך ממוזיאון לאמנות, לבית-החלמה לפצועי צה"ל.

ממילא, מה שהוא עושה זה להוציא מכיס אחד ולהעביר לכיס שני? מדוע צריך מס-ההכנסה להתערב ולנכות את חלקו? לפיכך צריך להזכיר לקורא התמים, כי הקרקעות שמכר בן-עמי מנהל קבוצת בן-נעורים, לעובד בן-עמי, מנהל חברת בנין, לא היו רכוש הפרטי. פרשת קרקעות אשדוד, שהסעירה את המדינה בתחילת שנות ה-60, ושהתגלתה כניסיון פשוט

עמי, היה בה כדי לזרוע אור חדש על התעלומה. ריח רע של שחיתות, שוחד וטובת-הנאה שלא כחוק, נדף מגילויים חדשים אלה.

בן-עמי מכר קרקעות לעצמו

אחד המיסומכים המאלפים ביותר ביציקי מס-ההכנסה של עובד בן-עמי, הוא מיסמך ישן מה-29 באוגוסט 1966, בו מפרט משה פרידמן, ממלא מקום פקיד-השומה בנתניה, את נימוקי השומות ש' נערכו לעובד בן-עמי ושכגללם הגיש את עילעוריו לבית-המישפט.

מיסמך זה מפרט אילו הכנסות היו לבן-עובד בן-עמי בשנים האמורות לעיל, כי תוצאה ממכירת קרקעות. כך, למשל, קובע פקיד השומה, בשנת-המס 1955 הרוויח בן-עמי 11,334 ל"י מעיסקת מכירת קרקעות בנתניה; בשנת 1958 הרוויח 22,320 ל"י מעיסקה דומה בנתניה. בי-1961 שוב מכר קרקעות בנתניה, והרוויח עליהם 75 אלף ל"י. על כל ההכנסות האלה לא רצה בן-עמי לשלם את המס, בו חוייב על-ידי שילטונות מס-ההכנסה.

אולם הסעיף המסקין ביותר הוא זה המתייחס לשנת-השומה 1963. באותה שנה, קובע פקיד השומה, רכש עובד בן-עמי באופן אישי זכן חברת בנין בע"מ, שהיא חברת-מעטים שמנהלה הכלכלי הוא עובד בן-עמי, 41 דונם קרקע באשדוד. את ה' קרקע קנה עובד בן-עמי מחברת ק.י.ב.ע. (קבוצת בניינים), שמנהלה הכלכלי היה באותה שנה, לגמרי במיקרה, עובד בן-עמי. בן-עמי קנה מעצמו את הקרקעות במחיר של 21 אלף ל"י הדונאם, וזאת בי שנה שהחברה שהיא גינה מכרה באותה שנה קרקעות דומות לקונים אחרים, בי מחיר של 43 אלף ל"י הדונאם.

פקיד-השומה אולי איננו גאון מתימטי,